

KHÓ KHĂN VÀ GIẢI PHÁP KHI SINH VIÊN HỌC TẬP ONLINE TRONG THỜI KỲ DỊCH BỆNH COVID-19: NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP ĐỐI VỚI SINH VIÊN NGÀNH QUẢN TRỊ KINH DOANH, TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ - KỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP

DIFFICULTIES AND SOLUTIONS FOR STUDENTS LEARNING ONLINE IN THE PERIOD OF COVID- 19: A CASE STUDY FOR BUSINESS MANAGEMENT STUDENTS AT UNIVERSITY OF ECONOMICS TECHNOLOGY FOR INDUSTRIES

Trần Thị Minh Hải

Khoa Quản trị kinh doanh, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp

Đến Tòa soạn ngày 15/02/2022, chấp nhận đăng ngày 08/03/2022

Tóm tắt: Đại dịch Covid-19 gây ra nhiều thách thức cho tất cả các lĩnh vực, hoạt động từ kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội, du lịch và giáo dục. Để thích ứng kịp thời và thực hiện theo đúng phương châm của Chính phủ là “dừng đến trường, không dừng học”. Trong vòng 02 năm qua, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp đã kịp thời chuyển đổi hoạt động học tập và giảng dạy sang hình thức online. Đứng trước sự chuyển đổi này người học gặp phải một số khó khăn như: Bị mất tập trung do ảnh hưởng từ tiếng ồn của môi trường xung quanh, sự tương tác với giảng viên còn hạn chế, thiếu kỹ năng sử dụng thiết bị công nghệ hay đường truyền mạng Internet thiếu ổn định..., đã ảnh hưởng đến hiệu quả của quá trình học tập. Nhận thức được những khó khăn và mong muốn này của người học, tác giả đi sâu phân tích và đưa ra một số giải pháp nhằm khắc phục khó khăn để nâng cao hiệu quả cho hoạt động học tập theo hình thức này.

Từ khóa: Học online, khó khăn khi học online.

Abstract: The Covid-19 pandemic causes many recipes for all fields and activities from economy, politics, culture-society, tourism and education. To like the time and doing the right to the clorid to is “stop to the school, not stop learning”. In the past 2 years, the University of Economics and Technology has promptly converted learning and teaching activities to online form. Facing this transformation, learners face a number of difficulties such as: Loss of concentration due to the influence of the language of the surrounding environment, limited interaction with lecturers, lack of skills in using art equipment or Internet communication network is unstable, affecting the effectiveness of the learning process. Aware of these difficulties and desires of learners, the author delves into the analysis and offers some solutions to serve the difficulties to improve the effectiveness of the formal learning activities.

Keywords: Learning online, difficulty in learning online.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Tính từ năm cuối năm 2019 đến nay, dịch bệnh Covid-19 gần như đã bao phủ khắp thế

giới. Đây là căn bệnh do một loại virus có tên SARS-Cov-2 và được phát hiện đầu tiên ở Vũ Hán - Trung Quốc. Vì là bệnh truyền nhiễm

qua không khí, giọt bắn nước bọt nên tốc độ lây lan của căn bệnh này vô cùng dễ dàng, nhanh chóng và gây ra diễn biến phức tạp cho người bệnh. Cụ thể có những thời điểm số ca tử vong lên tới hàng nghìn ca tính trên toàn thế giới. Biện pháp chung để đối phó và thích ứng với tình hình dịch bệnh này là nhiều hoạt động từ kinh tế, chính trị, văn hóa - xã hội, du lịch hay giáo dục... đã bị ngưng trệ, trì hoãn hay thay đổi hình thức thực hiện. Nhiều hoạt động trực tiếp được chuyển đổi sang hình thức trực tuyến (online). Đặc biệt là lĩnh vực giáo dục, có thể nói đây là một bước ngoặt lớn đối với giáo dục Việt Nam. Vì không được đến trường đã mang đến không ít những khó khăn cho cả người học và người dạy. Trong một cuộc họp chất vấn đại biểu Quốc hội “Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Nguyễn Kim Sơn cho biết: Gần hai năm qua, đại dịch Covid-19 đã làm đảo lộn và tàn phá tất cả các lĩnh vực của đời sống, trong đó giáo dục và đào tạo là lĩnh vực chịu ảnh hưởng rất nặng nề.

Kế hoạch năm học bị đứt đoạn, chương trình và nội dung giáo dục phải thay đổi theo hướng chỉ còn phần cốt lõi. Gần 20 triệu học sinh, sinh viên không được tới trường trong một thời gian rất dài. Trên 7 vạn sinh viên không thể ra trường đúng hạn, ảnh hưởng tới việc cung cấp nguồn nhân lực”. Nằm trong bối cảnh này Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp cũng đã thích ứng kịp thời nhằm khắc phục ảnh hưởng của dịch bệnh đến tiến độ học tập của sinh viên. Nên toàn bộ hoạt động học tập của sinh viên đã được chuyển đổi sang hình thức học online.

2. CƠ SỞ LÝ LUẬN HỌC ONLINE (TRỰC TUYẾN)

Hình thức học online, được các nhà khoa học nhận định có thể nó đã được xuất hiện từ thế kỷ thứ 19. Vào khoảng năm 1840, Thầy giáo Isaac Pitman đã dạy học sinh của mình cách

viết tắt qua thư từ. Những năm sau đó, hình thức viết tắt này được dùng phổ biến hơn nhằm nâng cao tốc độ viết và được nhóm dùng nhiều nhất là thư ký, nhà báo hay khi cần viết những mẫu ghi chú hoặc ghi chép nhanh. Ông cũng đã sử dụng hình thức giao bài tập và kiểm tra bài tập của người học thông qua hệ thống thư từ. Đó cũng được coi là khởi nguồn cho hình thức học tập không trực diện. Cho tới nay, cùng với sự phát triển mạnh mẽ của khoa học kỹ thuật, việc truyền tải thông điệp từ xa dễ dàng hơn, và hình thức học online cũng trở nên phổ biến hơn.

Tùy theo góc độ tiếp cận khác nhau mà có cách hiểu khác nhau về học online:

- Trong cuốn Curtain (2002), được trích dẫn tại Sinng & Thurman, tác giả Nguyễn Hữu Cương đã tạm dịch: “Học trực tuyến có thể được định nghĩa rộng là việc sử dụng Internet theo một cách nào đó để nâng cao sự tương tác giữa giáo viên và học sinh. Giảng dạy trực tuyến bao gồm cả các hình thức tương tác không đồng bộ, chẳng hạn như công cụ đánh giá và cung cấp tài liệu khóa học dựa trên web và tương tác đồng bộ thông qua email, nhóm tin tức và các công cụ hội thảo, chẳng hạn như nhóm trò chuyện. Nó bao gồm cả dạy học dựa trên lớp học cũng như các phương thức giáo dục từ xa. Các thuật ngữ khác đồng nghĩa với học trực tuyến là “giáo dục dựa trên web” và “học trực tuyến”.

- Từ góc độ của người học có thể cho rằng: Học online là hình thức học tập từ xa và người học không cần phải đến trường, lớp. Hoặc là hình thức học thông qua các phương tiện truyền thông, điện tử như điện thoại, tivi, máy tính... để có thể kết nối với bài giảng và giáo viên.

Như vậy, dù với cách tiếp cận nào thì tựu chung lại ta có thể nói ngắn gọn hình thức

học online là việc học tập và đào tạo trên nền tảng công nghệ và truyền thông nhằm tạo ra sự kết nối và truyền tải thông điệp giữa người dạy và người học, thông qua việc sử dụng các nền tảng ứng dụng hỗ trợ như hệ thống học liệu LMS, Google Meet, Zoom, Facebook, Zalo... mà 2 đối tượng này không nhất thiết phải ở cùng một địa điểm mới có thể trao đổi thông tin với nhau.

Mặc dù hình thức học này ở nước ta cũng mới được tiếp nhận trong vài năm gần đây, song Việt Nam cũng là một trong Top 10 các nước ở châu Á phát triển mạnh mẽ hình thức học tập này (theo số liệu thống kê của *University World News năm 2017*). Ví dụ, ngoài các trang đào tạo trực tuyến nổi bật như: Unica.vn; Edumall.vn; Kyna.vn; Udemylvietnam.vn... thì trong 02 năm gần đây hơn 1,5 triệu giáo viên và gần 20 triệu học sinh, sinh viên đã thích nghi hơn với hình thức học tập này. Vì vậy, đứng trước diễn biến phức tạp của dịch bệnh Covid-19 thì học online trong các trường học ở Việt Nam hiện nay không chỉ còn là giải pháp tình thế mà về lâu dài sẽ trở thành giải pháp mang tính chiến lược và phù hợp xu hướng toàn cầu hóa.

3. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Để thu thập thông tin về những khó khăn của sinh viên khi học online, tác giả đã sử dụng phiếu khảo sát online dạng Googleform được gửi link qua nhóm Zalo cho sinh viên các lớp ngành quản trị kinh doanh Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp, thời gian gửi link khảo sát và nhận kết quả từ ngày 07/03/2022 đến 15h ngày 08/03/2022. Kết quả thu được 1406 mẫu phiếu trả lời. Nội dung phiếu khảo sát đề cập đến thông tin cá nhân sinh viên, khó khăn khi học online và mong muốn của sinh viên để nâng cao hiệu quả hoạt động học online.

Dữ liệu sơ cấp thu thập được xử lý qua phương pháp thống kê mô tả đơn giản. Bài viết cũng sử dụng một số dữ liệu thứ cấp từ Phòng Công tác sinh viên - Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp.

4. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

4.1. Mô tả thêm về các nội dung khảo sát

Nghiên cứu được tiến hành khảo sát online với tỷ lệ đảm bảo tính đại diện cao. Tổng số sinh viên ngành quản trị kinh doanh tính đến tháng 02/2021 là 3160 sinh viên, số phiếu khảo sát thu về được là 1406 phiếu. Phương tiện mà sinh viên dùng để phục vụ cho việc học online chủ yếu là máy tính xách tay với 895 sinh viên sử dụng, chiếm 63,7%; điện thoại thông minh có 444 sinh viên sử dụng chiếm 31,6%, còn lại là sử dụng máy tính để bàn và thiết bị khác. Ứng dụng được sử dụng để giảng dạy và học đa phần là Google Meet với tỷ lệ là 99,6%.

Dựa trên kết quả khảo sát thu về, phần lớn sinh viên đều thiếu sự tương tác với giảng viên trong giờ học và ảnh hưởng tiếng ồn từ môi trường xung quanh làm sinh viên bị mất tập trung trong giờ học. Nhận thấy, thiếu sự tương tác trong giờ học và không gian học tập là một trong những yếu tố tiên quyết ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả hoạt động học tập online. Do vậy, đây là một trong những khía cạnh cần được quan tâm, nghiên cứu trong quá trình triển khai hoạt động dạy và học online.

4.2. Thực trạng học tập online của sinh viên

Trước tình hình diễn biến dịch bệnh phức tạp, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp đã áp dụng hình thức học tập online để đảm bảo tiến độ học tập cho sinh viên. Thực hiện đúng phương châm của Chính phủ và Nhà nước là “dừng đến trường, không dừng học” đáp ứng mục tiêu chương trình, kế hoạch

công tác của năm học đồng thời đảm bảo an toàn phòng chống dịch bệnh. Kể từ khi dịch bệnh bùng phát cho đến nay, Nhà trường đã tổ chức được 04 đợt học và 04 đợt thi online cho sinh viên.

Bảng 1. Thời gian tổ chức học tập online tại Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp

Năm học	Thời gian
2019- 2020	03/2020- 06/2020
2020- 2021	08/2020- 01/2021 02/2021- 06/2021
2021- 2022	08/2021- 01/2022

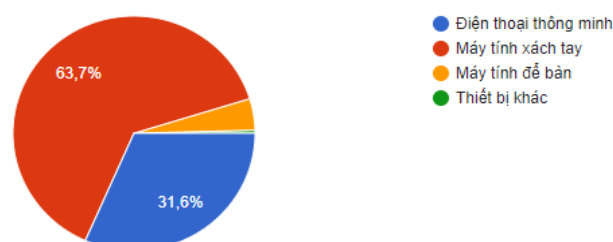
(Nguồn: Tác giả tự tổng hợp)

Từ tháng 3/2020 đến 06/2021 hệ thống lưu trữ và quản trị nội dung bài học online được nhà trường triển khai sử dụng là hệ thống học liệu LMS (Learning Management System) và ứng dụng Zoom. Đến tháng 8/2021 hoạt động học tập và thi kết thúc môn được thực hiện qua ứng dụng Google Meet bằng việc mỗi giảng viên tạo cho mình một đường link cố định, sau đó được bộ phận đào tạo upload lên thời khóa biểu của giảng viên và sinh viên, trên trang thông tin cá nhân của từng đối tượng. Đối với sinh viên, mỗi bạn sinh viên sẽ được cấp một tài khoản email nội bộ do nhà trường cung cấp nhằm giúp đồng bộ vào các ứng dụng trực tuyến trong quá trình học tập của mình. Vừa giúp sinh viên đăng nhập dễ dàng vào lớp học, đồng thời giảng viên cũng kiểm soát được đối tượng không phải là sinh viên của nhà trường để loại bỏ khỏi lớp học. Đây là điều khá tiến bộ so với ứng dụng Zoom trước đây.

Để tham gia vào giờ học online, sinh viên chỉ cần chuẩn bị cho mình một thiết bị có kết nối mạng internet và đăng nhập theo đường link lớp học đã được cung cấp là có thể tham gia vào lớp học. Với sinh viên các khóa 12,13,14 đã quen thuộc với hình thức học tập này, sinh

viên khóa 15 cũng là nhóm các em đã từng được học ở bậc phổ thông 01 năm với hình thức online. Nên cơ bản về thiết bị đã có sự chủ động trong thiết bị học tập. Theo kết quả khảo sát, thiết bị học tập chủ yếu của sinh viên là máy tính xách tay với tỷ lệ là 63,7% và điện thoại thông minh với 31,6% còn lại là sử dụng thiết bị khác. Điện thoại cũng là thiết bị đang được sử dụng khá nhiều vì là thiết bị thiết yếu, nhỏ gọn, có tính sẵn sàng và sự tiện lợi trong quá trình sử dụng. Việc sử dụng điện thoại cho phép sinh viên có thể đăng nhập tham gia lớp học ở bất kỳ đâu mà không phải mang vác cồng kềnh theo máy tính. Hơn nữa điện thoại cũng được coi như bản thu nhỏ của một máy tính vì có thể cài đặt được đầy đủ các ứng dụng và đôi khi chi phí để có được một chiếc điện thoại thì thấp hơn so với việc đầu tư một cái máy tính.

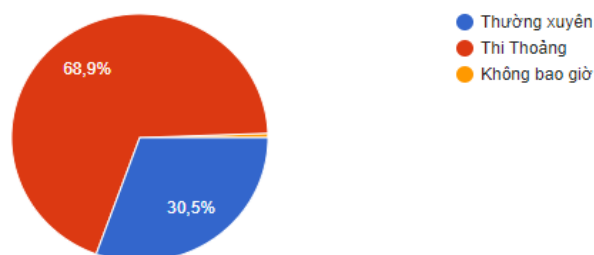
Biểu đồ 1. Thiết bị sử dụng học tập online

Nguồn: Số liệu khảo sát của tác giả

Mặc dù điện thoại đem lại nhiều tiện lợi, nhưng để học tập trong một thời gian dài thì lại không phải là một sử dụng hữu ích.

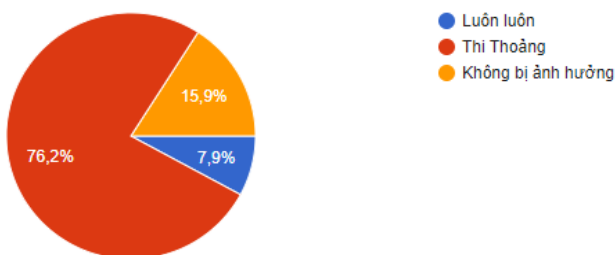
Biểu đồ 2. Tương tác của người học với người dạy

Nguồn: Số liệu khảo sát của tác giả

Kết quả khảo sát cũng cho biết, tỷ lệ sinh viên tương tác với giảng viên trong giờ học khá hạn chế. Phần đa sinh viên ít có tương tác. Cụ thể, tỷ lệ sinh viên thi thoảng mới tương tác với giảng viên chiếm tới 68,9%, 0,6% sinh viên không tham gia tương tác lần nào. Như vậy, có thể thấy rằng quá trình truyền đạt thông tin của giảng viên đến sinh viên rất khó để đánh giá xem thông tin có hiệu quả không. Vì bản thân người học ít hoặc không có sự phản hồi. Điều này ảnh hưởng đến sự phát triển thông tin và làm rõ nghĩa cho thông tin đã truyền đi. Một cuộc trao đổi mà chỉ diễn ra một chiều từ người truyền đạt đến người tiếp nhận mà ít khi có chiều ngược lại thì hiệu quả trao đổi thông tin sẽ rất thấp.

Biểu đồ 3. Ảnh hưởng từ tiếng ồn của môi trường xung quanh

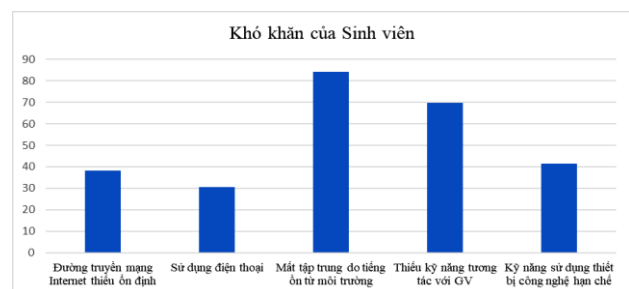
Nguồn: Số liệu khảo sát của tác giả

Trong quá trình học tập online, sinh viên chịu ảnh hưởng khá lớn tiếng ồn từ môi trường xung quanh. Với câu hỏi: Anh/Chị có bị phân tâm trong giờ học vì ảnh hưởng tiếng ồn từ môi trường xung quanh? Thì có tới 76,2% sinh viên thi thoảng chịu ảnh hưởng, 7,9% sinh viên thường xuyên bị ảnh hưởng trong các giờ học. Như vậy, không gian và địa điểm học tập là một trong những yếu tố quyết định đến việc sinh viên có tập trung được vào giờ học hay không. Tỷ lệ này cho thấy số sinh viên bị mất tập trung vào giờ học khá cao chiếm tới 84,1%.

4.3. Một số khó khăn chủ yếu ảnh hưởng đến chất lượng học online của sinh viên

Mặc dù đã trải qua một thời gian thích nghi với hình thức học tập online, nhưng hoạt động học tập qua hình thức này vẫn tồn tại một vài khó khăn đối với sinh viên trong quá trình học tập như:

Biểu đồ 4. Tổng hợp khó khăn của sinh viên khi học online

Nguồn: Số liệu khảo sát của tác giả

Dựa vào kết quả biểu diễn trên biểu đồ, có thể đưa ra khó khăn của sinh viên khi học tập online tạo ra chủ yếu từ một số yếu tố sau:

- **Mất tập trung do tiếng ồn từ môi trường:** Kết quả khảo sát cho thấy tỷ lệ sinh viên mất tập trung do ảnh hưởng từ tiếng ồn của môi trường xung quanh chiếm tới 84,1%. Điều này ảnh hưởng rất lớn tới quá trình tiếp nhận thông tin của sinh viên, có thể dẫn tới sự sai lệch thông tin, đôi khi còn ảnh hưởng đến tâm lý và tinh thần của người học. Nó có thể làm người học tinh thần không thoải mái, khó chịu và căng thẳng.
- **Thiếu kỹ năng tương tác với giảng viên:** Vẫn còn một tỷ lệ lớn sinh viên ít tương tác trong giờ học chiếm tới 68,9%, thậm chí có những bạn không có tương tác chiếm 0,6%. Việc thiếu tương tác với giảng viên làm cho giờ học trở lên đơn điệu, thiếu động lực và tinh thần học tập lâu dần sinh viên sẽ có tinh thần chán nản và thờ ơ với giờ học.
- **Đường truyền mạng Internet thiếu ổn định:** Theo biểu đồ kết quả khảo sát trên, tỷ lệ

sinh viên đang gặp vấn đề với đường truyền internet chiếm 32%, làm ảnh hưởng đến tín hiệu, kết nối, và sự truyền đạt thông tin của giảng viên, làm cho việc chuyển tải thông tin đến người nghe bị chậm hoặc nghe không rõ ràng hay bị thoát ra khỏi lớp học. Đôi khi việc bị thoát khỏi lớp học nhiều lần do đường truyền mạng kém cũng ảnh hưởng lớn đến giờ học và tâm lý của sinh viên, gián tiếp làm giảm hứng khởi cho giờ học.

▪ **Kỹ năng sử dụng thiết bị công nghệ còn hạn chế:** Có tới 42,5% tỷ lệ sinh viên còn hạn chế trong việc sử dụng các thiết bị công nghệ dẫn tới việc làm chậm hoặc gián đoạn quá trình tương tác với giảng viên trong giờ học. Ví dụ, nhiều sinh viên còn lúng túng trong việc chia sẻ bài làm, hay chát tương tác với giảng viên.

▪ **Sử dụng điện thoại:** Tỷ lệ sinh viên đang sử dụng điện thoại chiếm tỷ lệ khá lớn là 31,6%, có thể nói những sinh viên sử dụng điện thoại để học tập có ảnh hưởng trực tiếp tới việc tương tác với giảng viên, vì thiết bị này không cho phép người học chia sẻ được màn hình của mình, thao tác chat box cũng khá chậm, nếu sinh viên lúng túng trong thao tác thì rất dễ ẩn nhảm vào nút kết thúc cuộc họp hoặc vô tình bật mic làm ảnh hưởng tới giờ học.

Tóm lại, hiệu quả học tập online của sinh viên đang chịu tác động từ nhiều yếu tố khác nhau, từ bản thân sinh viên và từ các yếu tố khách quan đem lại. Vì vậy, việc đưa ra các giải pháp để khắc phục tình trạng này, giúp cải thiện hiệu quả học tập online cho sinh viên là điều cần thiết trước diễn biến phức tạp của tình hình dịch bệnh Covid-19.

5. GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG HỌC ONLINE TẠI ĐẠI HỌC KINH TẾ - KỸ THUẬT CÔNG NGHIỆP

Học online trước mắt là một giải pháp tình thế

tốt nhất trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 bùng phát và có nguy cơ kéo dài như hiện nay. Hình thức học tập này, cũng đảm bảo đáp ứng được phương châm “dừng đến trường, không dừng học”, hạn chế tối đa việc lơ đãng thời gian học tập của sinh viên ngành quản trị kinh doanh Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp nói riêng và gần 20 triệu học sinh, sinh viên trên cả nước nói chung. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện hình thức học tập này, sinh viên đang phải đối diện với một vài khó khăn. Để tháo gỡ những khó khăn đó, tác giả đề xuất một vài giải pháp sau đây:

Thứ nhất: Để hạn chế tiếng ồn từ môi trường xung quanh tác động tiêu cực đến giờ học thì người học có thể: Lựa chọn không gian học tập yên tĩnh nhất có thể; quay lưng lại với phía tiếng ồn được tạo ra; nên sử dụng tai nghe để giảm thiểu tiếng ồn ảnh hưởng đến quá trình tiếp nhận thông tin từ giảng viên. Bên cạnh đó, nếu tiếng ồn từ môi trường xung quanh là điều không thể thay đổi, thì sinh viên có thể học cách tập trung trong nơi ồn ào bằng việc chỉ quan tâm đến một việc duy nhất, tạo tinh thần thoải mái bằng cách uống nhiều nước hoặc hít thở sâu, những việc này đều có thể giúp trí não tỉnh táo và tập trung hơn, luôn duy trì trạng thái tinh thần vui vẻ khi bắt đầu giờ học.

Thứ hai: Sinh viên cần phải nâng cao tinh thần, ý thức học tập, tạo niềm hứng thú với giờ giảng thông qua việc tích cực tương tác với giảng viên qua việc trả lời câu hỏi, làm bài tập. Và cần chủ động chuẩn bị bài trước khi lên lớp, tìm đọc nguồn tài liệu đã được upload trên hệ thống học liệu LMS, vẫn còn 18% tỷ lệ sinh viên thiếu chuẩn bị bài trước giờ học. Việc đọc, nghiên cứu tài liệu bài học trước làm cho giờ học trở thành giờ trao đổi, chia sẻ thông tin bài học giữa người dạy và người học chứ không chỉ biết thụ động tiếp nhận thông

tin từ giảng viên.

Thứ ba: Sự thiếu ổn định của mạng internet là một khó khăn chung không chỉ của người học và người dạy. Việc cải thiện được điều này chịu ảnh hưởng lớn từ cơ sở hạ tầng của các nhà cung cấp. Vậy, để khắc phục được khó khăn này, nhà trường nên đầu tư thêm nữa cơ sở vật chất về phòng ghi hình, ghi âm để giảng viên có thể thu lại quá trình bài giảng của mình đã được chuẩn bị sẵn. Như vậy, trên hệ thống học liệu LMS, tài liệu mà sinh viên tải về không chỉ là giáo trình, bài giảng file văn bản mà còn là bản thu âm của tiết giảng đó. Điều này giúp cho những sinh viên chịu ảnh hưởng từ mạng internet chậm, yếu hay mất điện... đều có thể theo kịp bài giảng với những bạn khác.

Thứ tư: Người học cần trau dồi kiến thức, kỹ năng để thành thạo hơn các thao tác sử dụng các thiết bị công nghệ, giúp việc tương tác với giảng viên được nhanh chóng, kịp thời.

Thứ năm: Sinh viên cố gắng sử dụng máy tính cho việc học tập thay vì sử dụng điện thoại, đôi khi vì tính tiện lợi của điện thoại mà nhiều sinh viên có máy tính nhưng vẫn lựa chọn điện thoại là thiết bị học tập chính. Trong trường hợp gia đình có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn thì có thể xin hỗ trợ từ Hội Khuyến học của nhà trường thông qua các thành tích học tập tốt của mình.

Thêm vào đó, để việc học online thường xuyên không còn ảnh hưởng nhiều đến tâm lý, sức khỏe của người học thì họ nên sử dụng thời gian nghỉ giữa tiết học lý bằng việc đi lại

vận động nhẹ nhàng, thay đổi tư thế, ánh nhìn... thay vì việc nghỉ giữa tiết lại tranh thủ xem phim hay video càng tạo thêm áp lực cho cơ thể và đôi mắt. Và để góp phần nâng cao hiệu quả học online của sinh viên thì bản thân mỗi giảng viên cũng cần thay đổi cách giảng dạy của mình sao cho phù hợp với hình thức này. Ví dụ, có thể kết hợp việc giảng dạy thông qua các trò chơi, trắc nghiệm, xem những video liên quan nội dung bài giảng, để sinh viên giảm bớt áp lực tâm lý, căng thẳng, bài giảng cần ngắn gọn, súc tích, nhiều hình ảnh, màu sắc nhằm tăng sự vui tươi, hứng khởi cho người học.

6. KẾT LUẬN

Việc chuyển đổi hoàn toàn hình thức dạy và học trực tiếp sang trực tuyến đã tạo ra không ít những khó khăn cho cả người dạy và người học. Dựa trên kết quả khảo sát đối với sinh ngành quản trị kinh doanh, tác giả nắm bắt được phần lớn các khó khăn mà các em đang chịu ảnh hưởng là từ: tiếng ồn, đường truyền mạng internet thiếu ổn định, thiếu sự tương tác với giảng viên, kỹ năng sử dụng thiết bị công nghệ hạn chế, tận dụng điện thoại làm thiết bị học tập... Trên cơ sở những khó khăn này, tác giả đã phân tích và đưa ra được một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng học online. Tóm lại, để hình thức học tập này đạt được hiệu quả cao thì cả người học và người dạy nên có tâm thế chủ động, có sự chuẩn bị kỹ lưỡng về bài giảng, bài học cũng như về sức khỏe, tinh thần.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Ngô Thị Lan Anh, Hoàng Minh Đức, “Đào tạo trực tuyến trong các trường Đại học ở Việt Nam hiện nay: Thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng”, Tạp chí Công Thương (2020).
- [2] Lữ Thị Mai Oanh, Nguyễn Thị Như Thúy, “Đánh giá hiệu quả học tập trực tuyến của sinh viên trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19”, Tạp chí khoa học (2020).

- [3] Nguyễn Văn Thấu, “*Hiện trạng và giải pháp tạo hứng thú học trực tuyến cho sinh viên Trường Đại học Văn Lang*”, Tạp chí Công Thương (2021).
- [4] Mungania, “*Employees' perceptions of barriers in e-Learning: the relationship*”, P. (2004).
- [5] Wong, “*A critical literature review on e-learning limitations, Journal for the Advancement of Science and Arts*”, D. (2006).
- [6] Bộ Y tế (2021). Trang tin về dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp Covid-19, <https://ncov.moh.gov.vn/>, truy cập ngày 02/10/2021.
- [7] Báo Điện tử Chính phủ (2021). Tổng thuật: Bộ trưởng Nguyễn Kim Sơn trả lời chất vấn, <https://baochinhphu.vn/>, truy cập ngày 18/11/2021.

Thông tin liên hệ: **Trần Thị Minh Hải**

Điện thoại: 0972.33.2290 - Email: ttmhai@uneti.edu.vn

Khoa Quản trị kinh doanh, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp.